

Verslag overleg inzake mentaal welzijn in tijden van corona/lockdown/avondklok

Deelnemers

- VWS: Jeugd, CZ, DMO, DCo
- OCW: PO, VO, MBO
- JenV: DG-Covid
- NZa
- IGJ

Verslag

- Het doel van het overleg is bij de aanwezige partijen op te halen wat de huidige stavaza is op het gebied van mentale gezondheid/weerbaarheid, en welke handelingsperspectieven er te identificeren zijn.
- IGJ geeft stand van zaken ggz. IGJ geeft aan dat er met name bij jeugd (ggz) zorgen zijn, zowel qua toenemende zorgvraag op complexe problematiek en te beperkte beschikbaarheid crisisplekken, als de financiële situatie bij instellingen. Bij volwassenen lijkt de zorg goed te verlopen, combinatie van op afstand en fysiek lijkt goed te werken; is geleerd in de eerste golf.
- NZA legt uit dat het aantal verwijzingen naar de ggz op dit moment weer op hetzelfde niveau is als voor Corona. In 2020 zijn 85 duizend minder verwijzingen geregistreerd dan verwacht. Deze achtergebleven zorgvraag is niet terug te vinden in de huidige instroom of in dalende wachttijden en/of -lijsten. Vanaf media februari volgt er meer inzicht in het aantal wachtenden in de ggz.
- Aanwezige van de DG-Covid van JenV geeft een overzicht van de (economische) maatregelen en steunpakketten (ter waarde van 5.1.2b) die al zijn aangekondigd om de gevolgen van de coronacrisis te bestrijden. Specifiek voor projecten voor jongeren is daarnaast eind 2020 een bedrag van 5.1.2b euro vrijgekomen. De maatregelen sorteren effect, zo blijft de werkloosheid ondanks de crisis laag. Tegelijkertijd zijn deze maatregelen niet in het bijzonder gericht op mentale gezondheid/weerbaarheid. Daar ligt nog een hiaat.
- DG-Covid werkt om die reden aan een nieuw steunpakket, specifiek gericht op mentale gezondheid. Morgen (woensdag) geeft de DG-Covid (5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e) hierover een presentatie aan de bewindspersonen die het meest betrokken zijn bij de bestrijding van de coronacrisis. Er is nog geen concrete tijdlijn aan dit steunpakket verbonden. Eerste stap moet echter zijn: heropenen basisonderwijs en kinderopvang.
- Jeugd heeft vrijdag een overleg met partijen van Zorg voor de Jeugd over handelingsperspectief.
- Aanwezigen van OCW schetsen een beeld van de situatie op PO, VO, MBO en HO. Situatie begint steeds ingewikkelder te worden, hetgeen leidt tot mentale druk en klachten bij de leerlingen. Onderwijsinstellingen richten zich noodgedwongen meer op het in beeld houden van leerlingen dan op cognitieve ontwikkeling. Bovendien dreigen achterstanden die alleen meerjarig kunnen worden opgepakt. Voor MBO maar ook HO-leerlingen geldt dat het vinden van stageplekken (bv. in de zorg) niet of nauwelijks werkbaar is. HO-studenten vrezen studievertraging. Er worden maatregelen genomen, bijvoorbeeld financiële tegemoetkoming, schrappen BSA, inzet van sneltesten om HO sneller te kunnen openen, etc.

- DMO denkt mee aan over steunpakket en heeft oog voor mensen die eenzaam zijn, oorlogsveteranen, dak- en thuislozen, en mensen in beschermd wonen.
- CZ vult aan dat er - samen met DMO - een wekelijks ggz-koepeloverleg plaatsvindt over corona en over de (gevolgen van) de maatregelen.

Actielijnen voor het vervolg:

- De stukken/presentatie van DG-Covid over perspectief/voorstel steunpakket in kader mentaal kwetsbaren worden verspreid en aan de stas gezonden. Stas geeft aan dat hij (en daarmee VWS) aangehaakt wil worden op dit traject en ook bereid is het initiatief te nemen om e.e.a. verder vorm te geven. Hij neemt hierover contact op met minister de Jonge.
- Een concreet knelpunt waar de Rijksoverheid een rol in kan spelen is de beschikbaarheid van stageplekken voor scholieren. Er zijn verschillende acties denkbaar om knelpunten te verhelpen. MEVA wordt gevraagd de Stas te informeren welke acties lopen in het kader van stageplaatsen in de zorg, ook met het oog op voldoende zorgprofessionals in de toekomst.
- Stas wil op korte termijn (1 a 2 weken) een oploop met externe "frisdenkers" over dit onderwerp in relatie tot de jeugd. Directie Jeugd heeft dit al opgepakt.